

Stretnutie so župankou v Žiline prinieslo mnohé témy

Témami stretnutia boli vízia života a priority v kraji, rozvoj dopravy a stavebnictva, ľudské zdroje v regióne a duálne vzdelávanie a zamestnanosť mladých. Diskusiu moderoval šéfredaktor týždenníka MY Žilinské noviny Michal Filek.

Hostia Stretnutia so župankou v Žiline

- Erika Jurinová, predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja
- Peter Fiabáne, primátor mesta Žilina
- Filip Hlubocký, predsedajúci predstavenstva a generálny riaditeľ, Železničná spoločnosť Slovensko
- Ján Majerský, člen prezidia Žilinského podnikateľstva
- Ján Šimonek, generálny riaditeľ SR, generálny riaditeľ spoločnosti Proma
- Peter Pobeša, predsedajúci predstavenstva a generálny riaditeľ, Slovenská autobusová doprava Žilina
- Martin Holly, špecialista na vzdelávanie, koordinátor duálneho vzdelávania, KIA Motors Slovakia
- Ján Majerský, člen prezidia Žilinského podnikateľstva

Pani predsedníčka, na župe ste už niečo viac ako rok. Práve toto výročie môže byť hlavnou tému nášho dnešného rozboru. Preto Vás poprosím na úvod o krátke zhodnotenie tohto obdobia. V akom stave ste kraj prebral?

- ERIKA JURINOVÁ: Máme sa z sebou prvý rok. Pasovali sme sa s drobnosťami aj väčšími vecami. Ide o veľkú mašineriu, ktorá má rôzne zivoty a zaužívania spôsoby, a mení ich je veľmi náročne. Zriadiť sme Náradiu ŽSK. Nedávame len peňaže, ale snažíme sa rodiny či jednotlivcov v kríze sprevádzat, čiže poskytovať dlhodobejsiu pomoc.

Do riešenia ktorých najväčších problémov ste sa pustili v prvom roku? Ktoré sú teda najväčšie problémy Žilinskej župy v súčasnosti? Stačí stručne vymenovať, poštupne si ich rozoberieme konkrétnejšie.

- ERIKA JURINOVÁ: Jeden z príbehov je o matke so siedmimi deťmi, ktorej zomrel manžel. Boli tam rôzne dlžobky, zrejmé prídu o dom, v ktorom bývajú. Avšak, vďaka spolupráci rôznych organizácií a ľudí, bola tejto paní poskytnutá pomoc. Ako jeden z prvých krajov sme mali vytvorené lekárské skupiny, ktoré spolupracovali a rozmyšlali o spôsobe, akým zabezpečiť lekárské služby. Ako veľmi pozitívny krok spomeniem aj vzkriesenie SK8. Stretávame sa spolu, diskutujeme o problémoch a posúvame to vláde.

Ludia majú priority jasné, doprava, zdravotníctvo, sociálne veci, školstvo. Na rýchlosť cest či diaľnicné úseky máme menší dosah. Momentálne si intenzívne dopisujeme s pánom ministrom Čern-

kom, napríklad o tuneli Višňové či o ďalších úsekuach, na ktorých sa ešte ani nezačalo pracovať. To je veľká téma a veľký otáznik.

Ako veľmi pozitívny krok spojením aj vzkriesenie SK8. Stretávame sa spolu, diskutujeme o problémoch a posúvame to vláde.

ERIKA JURINOVÁ

Súhlasíte, že práve tieto problémy sú pre kraj podstatné? Sú to zároveň tie temy, riešením ktorých môže kraj pomôcť aj mestu Žilina?

- PETER FIABÁNE: S páni predsedníčkou sme sedeli napokon, naposlasy v pondelok kvôli doprave. Ako práve bude Žilina v najbližších rokoch veľmi trápiť. Spolupráca s výšim územným celkom bude veľmi klúčová, aby sme dokázali dopady aspoň zmierňiť.

Výstavba tunela Višňové stagnuje. To všetko ovplyvňuje mesto. Situácia v Žiline a pod Strečnom sa každým dňom komplikuje. Navyše, ideme do rekonštrukcie železničného uzla v Žiline. Obyvatelia to re-

Stretnutie so župankou v Žiline

Diskutovalo sa na mnohé zaujímavé témy.

FOTO: FRANTIŠEK UJHAZI

álné pocítia, ale budeme sa snažiť, aby to pocítili čo najmenej. Po tejto rekonštrukcii však bude situácia výrazne lepšia. Čo sa týka letiska, má mesto záujem o spoluprácu. Viem však, že prebieha intenzívna komunikácia na úrovni kraja, no zatiaľ nemáme detaily. Ale máme záujem sa zapojiť.

Mojou ambíciou je zvolať stretnutie na úrovni mikroregiónu. Chcel by som deklarovat spoluprácu s príslahlými mestami a obcami, aby sme komunikovali a začali riešiť spoločné problémy.

- ERIKA JURINOVÁ: Sú všetkých hlasov. Jedni vratia, chodte do toho, je to posledná súčasnosť. Sme posledný kraj, ktorý nemá letisko. Letisko má medzinárodný štatút, ale keby sa stalo, že by v dohľadnej dobe tento štatút padol, už by sme ho nezískali a definitívne by to padlo. Ale sú aj hlasov, aby sme to nebrali, lebo je to príliš veľký balvan. Je tam mnoho otážok.

Toto všetko robíme v spolupráci s mestom a Žilinskou univerzitou. Ak sa teraz rozhodneme, že nie, pôjde do verejnej súťaže.

Určite budete súhlasiť, že oblasť dopravy je Žilinskému kraji kľúčová. Problémom je hlavne nedokončená infraštruktúra. Ako vy vnímate dopravnú situáciu na Slovensku a v našom kraji, najmä čo sa týka infraštruktúry?

- PETER POBEŠA: Doprava tu už bola spomenutá viac ráz. Všetci sime s ňou dennodenne konfrončujeme. Pred desiatimi rokmi bolo v kraji registrova-

lina - Martin, Kraťovany - Námestovo, Ružomberok - Liptovský Mikuláš, ale aj Žilina - Rajec. Nevedeli by ste v tomto smere pomôcť ešte viac?

- FILIP HLUBOCKÝ: Uzol Žiliny je projekt z programu Integratívnej infraštruktúry. Výrazne mešká a bude to znamenať niekoľkoročné obmedzenie, čo sa dopravy týka. Snažíme sa to nastaviť tak, aby to meškanie bolo čo najmenšie a aby malí cestujúci čo najlepšie možnosti.

- PETER FIABÁNE: Pre nás je veľmi dôležité, aby sme začali hľadať spôsob, ako ľudí motivovať, aby presedli na iný typ dopravy. Napríklad Rajec. Tam by mohla tráf využiť napríklad skôr ako tráf električkový typu.

- ERIKA JURINOVÁ: Pre svedčíme ľudí, že sa im oplatí ísť vlastnou cestou, ale sú ľudia, ktorí sú v tom, že vlastne nesú. Sme na Kysuce potrebujeme polhodinové takty, ale ako spomenut pán riaditeľ, momentálne ich nemáme k dispozícii.

Autobusová doprava je, vzhľadom na členitosť a rôzovitosť našho regiónu, pre rozvoj ľudu v našom kraji kľúčová. SAD Žilina vozí ľudu každej, aj ten najmenšej dedinky. Ako vy vnímate dopravnú situáciu na Slovensku a v našom kraji, najmä čo sa týka infraštruktúry?

- PETER POBEŠA: Doprava tu už bola spomenutá viac ráz. Všetci sime s ňou dennodenne konfrončujeme. Pred desiatimi rokmi bolo v kraji registrova-

ných 125-tisíc vozidiel. Teraz je ich 348-tisíc. To je obrovský nárast. Auto je ešte stále akčný statusom, prejavom nezávislosti. My musíme ponúkať taký druh dopravy, aby ľudia mali dôvod na ňu prejsť. Aby sa rýchlo, komfortne a za primeranu cenu dostali do cieľa.

Viedeň každý rok ruší istý počet parkovacích miest. Nie prídava, ale ruší! Je to aj o odvahu mesta, aby ich primálala prestupiť do verejnej dopravy.

Obmedzenie dopravy a zniženie taktu nám vyhľadá cestujúcich. Takzvaná verejná doprava musí mať takú ponuku, aby cestujúceho prilákala. V Čechách urobili také kroky, že autobus idú do niektorých obcí ráno, na obed a večer. To je likvidácia kroku. Tu bola spolu-

rába so ŽSK nastavená tak, aby sa zachovala dopravná obslužnosť.

V doprave robíme už roky. Vždy sme sa snažili hľadať spôsob, ako spolupracovať so řešeniami. Nie sú konkurenční, aj keď sa zdá, že bojujeme o rovnakého cestujúceho," povedal Peter Pobeša na marcovi spolupráce autobusovej a železničnej dopravy v kraji.

V Banskej Bystrici sa pred dvoma rokmi robili prieskum a zistilo sa, že väčšina áut je obsadených jedným, pripadajúcim dvom ľuďom. Autobus hravzo odvezie ľudí cestujúcich a zaberie oveľa menej miest na ceste ako tridsať áut. Treba vytvárať priestor, aby verejná doprava bola príazlivá.

Výstavba nielen dopravnej infraštruktúry zaznamenáva v posledných rokoch

v našom kraji doslova boom. Ale pozor, sice sa stavia, ale výsledok reálne zatiaľ neviediel. Za všetky spomenuté Hričovské Podhradie - Višňové - Dubná Skala. Je podľa Vás v poriadku, že sa takto zdlhavo stavia relativne krátky, aj keď pomerne náročný úsek? Veď v zahraničí sú podobné tunely bežné. A týka sa to aj ostatných stavieb dopravnej infraštruktúry. V čom vidíte najväčší problém a ako vidíte ich budúcnosť?

JÁN MAJERSKÝ: Štát investuje a riadi prostredníctvom štátneho podniku takéto stavby. A ony nie sú pripravované dobre. Druhou vecou je, ako sa takéto stavby obstarajú a kto ich realizuje.

Je to o kompetentnom vedení spoločnosti, ktoré finančne pripravujú. V stavebnictve robíme 38 rokov v investičnej príprave. Prešiel som kus sveta, 25 rokov som pripravoval stavby v Rusku. A čo sa týka úseku Hričovské Podhradie či Lietavská Lúčka? Prvý úsek bol pripravený dobre, je hotový, len ho net kám pripojiť. Pri druhej časti je podľa mňa problém ten, že zhotoviteľ ho nevie postaviť.

Na Slovensku momentálne chýbajú kvalifikované ľudské zdroje. Vnímate náš vzdelávací systém v tomto smere ako dostatočne inovatívny? Nemohol by v tomto smere viac urobiť aj kraj?

MARTIN HOLLY: V systéme duálneho vzdelávania sme tri roky. Je to veľmi dobrý krok. Vela ľudí bude tvrdiť, že to tu už